Published on (https://www.bnm.md)

11.01.2022

INTERVIU/ Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Octavian Armașu, răspunde la întrebările instituțiilor mass-media din Republica Moldova

[1]

NORDNEWS

Cum a fost anul 2021 pentru sectorul bancar moldovenesc și care sunt prioritățile pentru anul 2022?

Am lăsat în urmă un an al provocărilor, plin de incertitudini, care însă nu au împiedicat BNM să continue agenda de reforme și să își consolideze independența pentru asigurarea stabilității financiare a Republicii Moldova. Desigur că pandemia și-a lăsat amprenta în toate domeniile. Totuși echipa băncii centrale a reușit prin acțiunile întreprinse să contribuie la menținerea unui sector bancar sănătos și puternic.

Voi reconfirma că reformele realizate în ultimii ani în sectorul bancar au dat rezultate pozitive. Astăzi avem un sector armonizat cu standardele internaționale și europene (Basel III), cu o arhitectură financiară corespunzătoare, cu servicii și produse bancare calitative. Datorită acestor rezultate, dar și a măsurilor de politică monetară întreprinse de BNM, a fost posibilă susținerea populației și a economiei naționale pe timp de pandemie.

În ultimele luni ne-am pomenit cu importul inflației și creșterea prețurilor la petrol și gazele naturale. Acestea, neavând origine locală, au adus foarte multă incertitudine – ce impact vor avea, cum vor evolua,

cât timp se vor menține. De aceea, în toată această perioadă, BNM a luat decizii bine calculate, pentru că noi vrem ca ele să producă efecte pozitive și să le evităm pe cele de bumerang.

În același timp, pe parcursul anului trecut, Banca Națională a continuat actualizarea și fortificarea cadrului său de reglementare și a îmbunătățit supravegherea bancară. Comitetul executiv al BNM a devenit funcțional pe deplin, fiind suplinit cu trei viceguvernatori noi, iar aprobarea unui nou program cu FMI a încununat lista realizărilor.

Este cert că și în 2022, BNM va continua să facă reforme, să dezvolte sectorul bancar, să modernizeze sistemele de plăți etc. La fel, pentru că am intrat într-un an cu multe incertitudini, inclusiv cu mari presiuni inflaționiste, banca centrală va monitoriza cu precauție evoluția indicelui prețurilor de consum, situația macroeconomică internă și cea externă, iar la momentul oportun BNM va veni cu măsurile necesare pentru a crea condiții monetare apte să atingă obiectivul său fundamental.

În ceea ce privește supravegherea sectorului bancar, au fost stabilite prioritățile pentru anul 2022. Acestea au fost comunicate [2] publicului și se referă la riscul de credit, guvernanța internă, managementul riscului și procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP), procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP), riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC), combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, riscurile asociate utilizării sistemelor de plăți.

Voi menționa că BNM va continua procesele de consolidare a sectorului bancar, astfel încât să avem bănci de încredere și bine capitalizate. Mă bucur că acestea, pe lângă creditarea inițiativelor mediului de afaceri și a solicitărilor persoanelor fizice de a-și îmbunătăți nivelul de trai, și-au manifestat interesul de a susține proiecte de educație, cultură și sport. Sperăm că băncile vor dezvolta produse și servicii care să răspundă necesităților fiecărui cetățean al țării noastre.

DESCHIDE.MD

În ultima parte a anului 2021 cetățenii au început să se confrunte cu o creștere rapidă a prețurilor. Ce întreprinde BNM în acest sens și la ce să se aștepte ei în noul an?

Prețurile au crescut peste tot, este un fenomen la nivel global. Iar ca acestea să nu o ia razna, BNM a fost foarte atentă la evoluțiile locale și externe și de fiecare dată a luat decizii chibzuite și calculate. Banca Națională a venit cu măsuri de politică monetară care au atenuat riscurile și presiunile proinflaționiste.

A fost nevoie de măsuri restrictive atunci când, în a doua jumătate a anului trecut, a apărut o incertitudine asociată crizei energetice - creșterea prețurilor la gazele naturale și petrol pe piața internațională care au încetinit activitatea economică globală cu repercusiuni asupra cererii și activității economice interne.

De menționat că accelerarea pronunțată a ratei anuale a inflației în anul trecut, dar și menținerea unui nivel înalt în anul curent sunt determinate, în principal, de conjunctura macroeconomică externă care generează presiuni inflaționiste pronunțate pe fundalul crizei energetice la nivel regional, creșterea pronunțată a prețurilor la materiile prime, dar și majorarea semnificativă a cheltuielilor aferente transportului internațional de mărfuri.

Datele disponibile și analizele arată că rata anuală a inflației și inflația de bază vor crește rapid în prima jumătate a anului 2022, după care se vor tempera. În luna februarie, BNM urmează să publice primul Raport asupra inflației din anul 2022 și informația va fi actualizată conform datelor la zi.

Banca Națională va monitoriza în continuare cu precauție evoluția indicelui prețurilor de consum, situația macroeconomică internă și cea externă, iar la momentul oportun va veni cu măsurile necesare în vederea îndeplinirii obiectivului fundamental de asigurare a stabilității prețurilor. În acest sens, va fi aplicat arsenalul instrumentelor de politică monetară, așa încât presiunile inflaționiste să fie atenuate pe cât e posibil.

Voi sublinia că rezultatele la nivel de țară, indiferent de tipul fenomenelor sau evoluțiilor ce au loc, nu

depind doar de o instituție, fiind necesare eforturi conjugate din partea tuturor autorităților, în limita competențelor de activitate ale acestora.

REALITATEA

La ce să se aștepte piața în anul 2022 de la politica monetară a BNM?

Evoluția ascendentă pronunțată a inflației din a doua parte a anului curent, depășirea limitei superioare a intervalului țintei inflației, dar și prognozele recente ale BNM care conturează presiuni inflaționiste încă pronunțate pe parcursul anului 2022 și o rată anuală a inflației în afara țintei dictează necesitatea de creare a condițiilor monetare care să tempereze aceste presiuni.

Prognoza implică un caracter restrictiv al politicii monetare. Totodată, în complexitatea situației curente, marcată de o incertitudine sporită, BNM monitorizează atent evoluțiile mediului intern și celui internațional și va ajusta politica monetară în vederea temperării ritmului de creștere a prețurilor de consum și ancorării inflației pe termen mediu în proximitatea țintei de 5 %.

Totodată, deciziile viitoare de politică monetară ar putea fi influențate de materializarea unor informații care acum nu au o claritate. Momentan, persistă o incertitudine mare cu privire la piața energetică internațională, prețurile alimentare internaționale, nu există o claritate totală cu privire la ajustarea prețurilor reglementate interne (atât magnitudinea, cât și momentul ajustării acestora). Un alt factor care va determina comportamentul politicii monetare pe parcursul anului 2022 va fi viteza de temperare a activității economice interne. Pe această dimensiune, de asemenea, există riscuri mari, care ar putea influența semnificativ comportamentul de politică monetară.

BANI.MD

Intenționează BNM să majoreze ținta inflației?

BNM a întreprins și va întreprinde toate măsurile necesare pentru a readuce inflația (măsurată prin indicele prețurilor de consum) în proximitatea țintei de 5.0 la sută anual cu o posibilă deviere de ±1.5 puncte procentuale .

Acest nivel este considerat optim pentru creșterea și dezvoltarea economică a Republicii Moldova pe termen mediu și este prevăzut ca țintă în Strategia politicii monetare a Băncii Naționale a Moldovei, pentru asigurarea și menținerea stabilității prețurilor pe termen mediu.

Voi preciza că dacă BNM ar reacționa agresiv pentru a readuce inflația mult mai repede în proximitatea țintei, atunci efectele directe asupra economiei reale ar aduce mai mult rău decât bine (costurile economice ar fi foarte mari).

ZIARUL NAȚIONAL

Previziunile pentru anul 2022 legate de cursul de schimb al leului nu sunt dintre cele mai optimiste. La ce ar trebui să se aștepte cetățenii R. Moldova în anul 2022?

Evoluțiile recente pe piața resurselor energetice s-au resimțit și pe piața valutară și au influențat, respectiv, și evoluția cursului de schimb al monedei naționale. Astfel, creșterea plăților pentru importul de resurse energetice a creat periodic decalaje temporare între cererea și oferta de valută în ultima perioadă, iar BNM a intervenit prompt pe piața valutară pentru a preveni fluctuațiile excesive ale cursului de schimb.

În ce privește evoluțiile ulterioare ale cursului, BNM nu țintește un nivel anumit al acestuia. În perioadele ce urmează, evoluția cursului de schimb va fi determinată, în primul rând, de cererea și oferta de pe piața valutară. Pe partea de ieșiri de valută, cel puțin în perioada rece a anului, vor continua să se evidențieze plățile pentru resurse energetice, în timp ce intrările de valută vor fi susținute de finanțarea externă care se

așteaptă de la principalii parteneri de dezvoltare.

BNM monitorizează permanent evoluțiile de pe piața valutară și dispune de rezerve valutare suficiente ca să intervină la necesitate pentru a nu admite o volatilitate excesivă a cursului de schimb, atât timp cât aceste intervenții nu sunt în conflict cu obiectivul fundamental al BNM – asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

INFOMARKET

În 2021 s-a vorbit mult despre pregătirea băncii moldovenești pentru intrarea în IPO la bursa internațională. În acest caz, cum BNM va controla respectarea prevederilor legislației Republicii Moldova: vor fi cumpărători pentru acțiunile expuse la IPO la bursa internațională, vor primi permisiunea BNM la cumpărarea unui volum de acțiuni mai mare de 1% din capitalul băncii, în ce mod trebuie să primească această permisiune cumpărătorii din Moldova? Dacă BNM nu va avea un astfel de mecanism, cum în acest caz va fi asigurată aceeași aplicare a prevederilor legislației Republicii Moldova tuturor acționarilor băncilor, inclusiv celor care, în cazul ieșirii bănci la IPO în străinătate, vor achiziționa acțiunile ei? În Republica Moldova există și legea cu privire la societățile pe acțiuni care prevede că la vânzarea acțiunilor societăților pe acțiuni (SA), dreptul dobândit pentru cumpărarea lor îl au acționarii existenți. Cum în acest caz această lege va fi combinată cu IPO băncii în străinătate în contextul respectării legii cu privire la SA?

Pentru început aș vrea să menționez că restricționarea de 1% a dreptului de a cumpăra acțiuni la bănci fără permisiunea BNM a fost introdusă pentru a reduce riscurile de pătrundere a investitorilor „nepotriviți". Acum nu aș afirma categoric că în Moldova nu mai pot exista încercări ale unor astfel de investitori de a intra în sistemul bancar. Însă vreau să afirm cu toată responsabilitatea că aceste riscuri au scăzut în mare măsură.

Probabil că acestea vor fi reduse la minimum atunci când sistemul de justiție va trece printr-o serie amplă de reforme. Pe de altă parte, înțeleg că nu trebuie să stăm deoparte în această chestiune și trebuie să ne dezvoltăm. Or de câte ori este posibil, ar trebui să atragem noi investitori în sectorul bancar. Acest lucru este bun pentru țară, economie și sistemul bancar. Noi, la BNM, vom căuta soluții pentru a face posibilă o astfel de dezvoltare în sectorul bancar. Dar, în același timp, nu vom reduce vigilența autorității de reglementare, protejând investitorii nedoriți să nu pătrundă în capitalul băncilor autohtone. Nu pot vorbi încă despre o soluție tehnică specifică a BNM în acest sens. Pot spune că ne gândim la asta, o astfel de sarcină este în fața noastră, iar în prezent lucrăm la ea.

Momentan, cadrul normativ național privind activitatea băncilor este ajustat la cel european, astfel asigurând potențialilor investitori o previzibilitate a regulilor de investire în capitalul băncilor din Moldova. Cerințele aferente accesului pe piața bancară prevăd un tratament echitabil atât pentru investirii autohtoni, cât și pentru cei străini, fără discriminare sau tratament preferențial. În același timp, legea oferă Băncii Naționale a Moldovei mecanismele necesare unei autorități de supraveghere ce pot fi aplicate persoanelor care au efectuat achiziția deținerilor calificate în capitalul băncilor cu încălcarea prevederilor cadrului normativ.

CLUBUL PRESEI ECONOMICE

Băncile moldovenești sunt deținute în mare parte de investitori străini. Mai așteptați investitori străini? Cei locali își manifestă interesul pentru sectorul bancar? Cum sunt tratați de BNM acționarii moldoveni în raport cu cei străini?

Urmare reformelor implementate de Banca Națională, inclusiv exercițiul de transparentizare a sectorului bancar, au fost obținute rezultatele pe care le avem acum. Sectorul bancar arată mult mai diferit, în sensul bun al cuvântului, față de ceea ce exista până în 2016 - anul când a fost lansat un proces ambițios de reforme pentru sectorul bancar, în cadrul programului cu FMI. Astăzi noi avem în bănci o calitate mult mai înaltă a managementului - acționari din Uniunea Europeană care au adus bunele practici din Occident. De fapt, transparentizarea acționariatului a fost una dintre cele mai mari reușite în cadrul agendei de reforme a

BNM. Voi explica de ce. Atunci când există acționari transparenți, bine intenționați, riscurile pentru sector și pentru țară scad semnificativ, pentru că aceștia au interesul de a desemna în consiliile băncii persoane integre, care au scopul de a gestiona responsabil o afacere, dar nu să se ocupe de fraude. Corespunzător, acei membri ai consiliilor băncii vor numi, la rândul lor, membri în organul executiv, la fel, persoane integre și profesioniste cu intenții nobile, care vor lucra zi de zi pentru a dezvolta banca și a câștiga încrederea deponenților.

Totodată, voi sublinia că în baza angajamentelor Acordului de Asociere UE-RM, BNM a implementat cerințele Basel III prin transpunerea etapizată a cadrului prudențial al UE pentru sectorul bancar (pachetul CRD IV/CRR). Astfel, cadrul național stabilește reguli compatibile celor din UE. Acest fapt asigură potențialilor investitori o previzibilitate a regulilor de licențiere și de activitate a sistemului bancar autohton. Având un cadru normativ național ce reglementează activitatea băncilor ajustat la cel european, este de menționat - cadrul normativ național nu presupune un tratament preferențial față de potențialii investitori. Accesul pe piață și alte cerințe prudențiale sunt unice și prevăd un tratament echitabil atât pentru investirii autohtoni, cât și pentru cei străini.

Contează calitatea investitorilor. BNM își dorește ca băncile să fie gestionate de investitori cu o reputație impecabilă indiferent că sunt locali sau externi.

În ceea ce privește interesul din partea investitorilor, voi sublinia că datorită reformelor realizate de BNM, sectorul bancar a devenit foarte atractiv pentru investitori. Dar e nevoie ca toate sectoarele-cheie ale statului să corespundă așteptărilor investiționale. Mă refer la o imagine de ansamblu a țării, fără îndoială o justiție de calitate, stabilitate și eficiență legislativă ș.a.m.d.

NOI.MD

Rezervele valutare ale BNM constituie peste 4 miliarde de dolari, ceea ce este de trei ori mai mult decât norma stabilită de FMI. Aceste fonduri ar putea fi folosite pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru a ajuta afacerile din Moldova și pentru a rezolva proiecte sociale, ceea ce este deosebit de important în contextul pandemiei și al crizei economice. Cu toate acestea, ele stau fără niciun rost. Ce împiedică utilizarea lor în beneficiul țării, în afara de legea BNM, pregătită de specialiștii BNM?

Trebuie să reiterăm rolul principal al activelor oficiale de rezervă, cel de prevenire a dezechilibrelor balanței de plăți a unei țări, pentru a menține încrederea în moneda națională și în economia națională în general. În luna decembrie 2021, activele oficiale de rezervă au ajuns la cifra de 3 756,14 mil. USD.

Suficiența rezervelor valutare este apreciată de instituțiile de resort, prin prisma mai multor indicatori, nu doar prin acoperirea în luni de import, dacă la acest indicator se face referință prin „norma stabilită de FMI". Potrivit acestor indicatori, pe ansamblu, dispunem de un nivel al rezervelor valutare, care permite băncii centrale să reacționeze prompt la șocurile la care se expune economia națională și care pot avea implicații negative asupra pieței valutare, dar și care asigură sustenabilitatea rezervelor pe viitor.

Anul 2021 a fost caracterizat prin relansarea cererii interne, inclusiv pentru produse de import, precum și prin seria de scumpiri pe piețele externe ale produselor alimentare, materiilor prime și ale resurselor energetice, care au afectat nivelul prețurilor în Moldova și percepția participanților pieței referitor la puterea de cumpărare a leului. Nivelul sustenabil al rezervelor internaționale de care dispune BNM a permis instituției să valorifice rolul acestora în anul trecut, prin acoperirea necesităților pieței, în consecvență cu politica monetară promovată. Respectiv, BNM a reușit să gestioneze volatilitatea cursului de schimb al leului.

Utilizarea rezervelor valutare pentru finanțarea proiectelor sociale sau orice alte proiecte pe plan intern ar implica pompare de lichidități în piață și ar amplifica inflația, respectiv ar compromite eforturile BNM de atingere a obiectivul său fundamental și ar declanșa o spirală de șocuri ce ar eroda rezervele valutare.

Mai mult, nivelul rezervelor valutare și modul în care sunt gestionate sunt un indicator de credibilitate a unei țări, care poate fi puternic subminată de o utilizare nepotrivită a rezervelor valutare. Rezolvarea unor

probleme de ordin intern cu ajutorul lor poate duce la o creștere a riscului de refinanțare a economiei prin credite externe și cu refluxuri de investiții. Această situație nu este deloc binevenită când o economie mică și deschisă are nevoie de rezerve valutare solide pentru a asigura stabilitatea macroeconomică.

ANTICORUPTIE.MD

La audierile în Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului, înainte să primească votul deputaților pentru mandatul de viceguvernator al BNM, Arcadie Albul, a spus că va avea bun-simț în raport cu băncile din regiunea transnistreană. Declarația a fost interpretată destul de critic or se știe că băncile din regiunea separatistă pretind de mai demult de la BNM să primească licență de activitate fără a renunța însă la operațiunile cu rublele transnistrene. Deși ulterior, a fost făcută lumină în acest caz, fiind vorba despre o exprimare ambiguă, care a provocat interpretări, pretențiile băncile transnistrene rămân a fi reale. Care este atitudinea BNM față de aceste pretenții și în ce condiții Banca Națională ar oferi licențe unor instituții bancare din stânga Nistrului?

Această întrebare trebuie privită prin prisma reformelor ample prin care au trecut băncile licențiate din Republica Moldova. Au fost ani de cotitură pentru sectorul bancar, care s-a adaptat noilor rigori impuse la nivel internațional. Voi menționa doar câteva dintre acestea: îmbunătățirea guvernanței corporative, transparentizarea acționariatului, prevenirea riscurilor de spălare a banilor etc.

Pe teritoriul Republicii Moldova, singura autoritate de supraveghere bancară, recunoscută la nivel mondial, este Banca Națională a Moldovei. Aceasta activează în strictă conformitate cu legislația în domeniul bancar, armonizată cu standardele internaționale și cele ale Uniunii Europene.

Astfel, pentru a desfășura activități în Republica Moldova, fiecare bancă trebuie să dispună de o licență eliberată de BNM, care exercită atribuțiile de licențiere, reglementare și supraveghere prudențială a băncilor. Aceste și alte prevederi legale privind activitatea băncilor sunt valabile pentru întreg teritoriul Republicii Moldova.

CAPITAL MARKET

Urmează lansarea proiectului Twinning „Consolidarea supravegherii, guvernanța corporativă și managementul riscului în sectorul financiar", implementat în consorțiu cu mai multe autorități internaționale. Care sunt așteptările și cum vedeți evoluția pieței financiare nebancare ca urmare a implementării acestui proiect?

Acest proiect major finanțat de Uniunea Europeană, care va fi implementat pe parcursul mai multor luni, urmează să fortifice capacitățile BNM și ale CNPF și să alinieze funcțiile și operațiunile acestora la reglementările Uniunii Europene și la standardele internaționale aferente sectorului financiar. Astfel, proiectul va reprezenta un suport substanțial oferit de partenerii din Uniunea Europeană pentru implementarea eficientă a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

Implementarea proiectului Twinning se înscrie în demersul BNM și cel al CNPF de a continua dezvoltarea și reformarea sectorului financiar din Republica Moldova. Totodată, dacă proiectul de Twinning precedent, de care BNM a beneficiat în perioada 2015-2017, s-a axat pe reglementarea și supravegherea sectorului bancar, actualul proiect va viza fortificarea cadrului de reglementare și supraveghere ale activității companiilor de asigurări și organizațiilor de creditare nebancară, cu privire la infrastructura pieței financiare și serviciile de plată, de asemenea, va contribui la îmbunătățirea cadrului macroprudențial.

Voi preciza că în timpul cel mai apropiat va fi organizat un eveniment oficial de lansare a proiectului Twinning, în cadrul căruia vor fi comunicate mai multe detalii.

MOLDOVA9

În 2022 urmează noul program cu FMI. Ce aduce nou acest acord și care sunt așteptările?

Este un program nou, complex, care este însoțit și de un suport financiar considerabil. Dacă precedentul program era mai mult axat pe sectorul bancar, acum agenda este mult mai largă.

Scopul general al programului este de a sprijini recuperarea economiei afectate de pandemia COVID-19, de a lansa o agendă ambițioasă de reforme instituționale și de guvernanță și de a răspunde necesităților urgente de dezvoltare. Printre domeniile majore vizate de program putem evidenția consolidarea statului de drept și combaterea corupției, perfecționarea politicii bugetar-fiscale, guvernanța întreprinderilor de stat. În partea ce vizează sectorul financiar, programul prevede, în mod primordial, protejarea independenței BNM și consolidarea guvernanței acesteia; protejarea recentelor reforme din sectorul bancar și fortificarea în continuare a supravegherii sectorului financiar; gestionarea crizelor financiare și cadrele macroprudențiale; fortificarea cadrului de reglementare și supraveghere a sectorului financiar nebancar, inclusiv prin transferul, în iulie 2023, a unor competențe de la Comisa Națională a Pieței Financiare către BNM; consolidarea regimului de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului; realizarea de progrese pentru recuperarea activelor.

Astfel, noul program cu FMI vine să sprijine dezvoltarea economiei Republicii Moldova, consolidarea statului de drept, fortificarea stabilității financiare, iar cel mai important este că realizarea acestor angajamente va contribui la bunăstarea populației din țara noastră.

Interviul a fost realizat în baza întrebărilor adresate de către instituțiile mass-media și site-urile de știri din Republica Moldova, urmare solicitării BNM.

Banca Națională mulțumește tuturor redacțiilor pentru participare și rămâne deschisă pentru repetarea acestui format de comunicare pe viitor.

Tags
interviu Octavian Armașu [3]
Octavian Armașu [4]
guvernator [5]
interviul [6]
interviu cumulativ [7]
interviul cumulativ [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/63187

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/Octavian_Armasu_6_1.jpg [2] https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2022 [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu Octavian Armașu [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Octavian Armașu [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=guvernator [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviul [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu cumulativ [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviul cumulativ